

JAK VRÁTIT TRÁVNÍKU ZTRACENOU VITALITU

Ze staříka MLÁDENCEM

LAIK SE PŘI POHLEDU NA ZDÁNlivĚ PONIČENÝ TRÁVNÍK MŮŽE DOKONCE I CHYTAT ZA HLAVU, ALE GREENKEEPER VÍ, ŽE K TOMU NENÍ SEBEMENŠÍ DŮVOD. NAOPAK, PRAVIDELNÁ VERTIKUTACE PATŘÍ K NEZBYTNÝM ÚKONŮM, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ OPTIMÁLNÍ ZÁKLADNÍ PĚČE O VŠECHNY DRUHY TRÁVNÍKŮ.

Odumřelé části rostlin, zbytky pokosené trávy, plevel a mech vytvoří během vegetace v každém trávníku nepropustnou vrstvu, která se nazývá travní plst'. Ta zabraňuje pronikání vody a živin do půdy až ke kořenovému systému a zároveň brání výměně plynů. Důsledkem je, že většina nových kořenů je zakládána mělce pod povrchem půdy, což může způsobovat problémy zejména v suchých obdobích.

Dalším průvodním jevem plstnatění trávníku, které vede k celkovému oslabení jeho konkurenční schopnosti, je snížení pokrývnosti, a tím zvýšený výskyt mechů a plevelných druhů

rostlin. Travní plst' vytváří také příznivé podmínky pro výskyt nebezpečných plísňových a houbových chorob.

PRINCIP VERTIKUTACE

Slovo vertikutace pochází z angličtiny ze slov vertical cut (vertikální řez). Základem všech druhů profesionálních vertikutátorů (není jich tolik jako třeba sekaček) jsou ostré rotující nože, které z trávníku odstraňují travní plst'. Nože se do travního drnu visle zařezávají. Při běžné pravidelně prováděné vertikutaci by měly nože zasahovat do vrstvy substrátu max. 2-3 mm. Principem vertikutace je pro-

Univerzální stroj TURF-TIDY

česání trávníku s cílem snížení množství plsti v nadzemní vrstvě trávníku, zvýšení cirkulace vzduchu, zvýšení rychlosti průsaku vody a živin do vegetační vrstvy, zvýšení přívodu světla k odnožovací zóně, podpory růstu kořenů a poškození a omezení růstu plevelů s přízemní růžicí. Pročesáním vznikne v porostu prostor a vhodné podmínky pro tvorbu nových odnoží a celkovou

regeneraci travního porostu. Nejvhodnější doba pro vertikutaci trávníku je na jaře, před počátkem odnožování, kdy odstraníme z porostu po zimě odumřelé výhony, a dále v brzkém podzimu. Na intenzivně ošetřovaných trávnících, např. golfové greeny, fotbalová hřiště s vysokou frekvencí zátěže, atd., je třeba vertikutaci provádět pravidelně, s následným přihnojením a zapískováním. Pro ostatní trávníky, včetně rekreačních, při použití sekačky se sběrem, většinou postačí provádět vertikutaci jednou až dvakrát za rok.

KRÁSNÉ NOVÉ STROJE

Levnější náhražkou vertikutátoru jsou vertikutační hrábě, ale při práci se opravdu zapotíte (dá se jimi vertikutovat trávník do doporučené velikosti 300 m²). K podpoře regenerace doporučujeme následné přihnojení vhodným trávníkovým hnojivem (po jeho aplikaci se trávník zacelí) a dosev řídkých míst.

Zvláště v horkém létě pak může docházet kombinací mechanické zátěže a prachu ke spékání povrchu, kdy

Profesionálně ručně vedený vertikutátor Rink S 510

Komplexní systém pro údržbu menších ploch trávníku Maredo

voda neprosakuje do kořenové vrstvy. Je třeba povrch otevřít – např. kazeta Sarel Roller (Thatch Away Supa System) hladce skrz spečený povrch pronikne a umožní přístup vody (v podobě rosy, deště či umělé závlahy) a živin do kořenové zóny.

Které stroje či modely dokáží významným způsobem zlepšit na principu vertikutace propustnost vody, rozvoj koře-

nového systému a distribuci vláhy a živin? Představme si některé z nich:

- **TURF-TIDY** je univerzální stroj používaný na odstraňování plsti vertikutací, sečením cepovou jednotkou a zametáním, který mají na golfových hřištích např. ve Mstěticích, Brandýse nad Labem nebo v Rožnově pod Radhoštěm. Díky plně plovoucímu pra-

covnímu ústrojí přesně kopíruje terén, což je důležité pro precizní sekání a čištění trávníku. Stroj je vybaven předním válcem s protiskalповací funkcí. Díky unikátnímu turboefektu jsou napadané listy, jehličí, papír a ústřížky trávy pod tlakem pčechovány do zásobníku, který tak pojme až dvojnásobné množství materiálu, než bývá běžné.

Je vyráběn ve dvou variantách, lišících se především šířkou záběru. Turf-Tidy 1310 (šířka záběru 1300 mm, kapacita zásobníku 1,8 m³, hmotnost 890 kg) provádí vertikutaci při rychlosti 1 až 5 km/hod., s minimálním požadavkem na traktor 28 hp. Stroj Turf-Tidy 1710 (šířka záběru 1710 mm, kapacita zásobníku 2,3 m³, hmotnost 990 kg) má při stejné pracovní rychlosti minimální požadavek na traktor 32 hp. K základní výbavě patří vertikutační nože, hřídel a přední válec. Doplnkovou výbavu tvoří sada kartáčů, přední kola, cepové nože a zdvojená zadní kola. Vyklápěcí výška u obou variant je 1680 mm.

- **CUSHMAN QUICK AERATOR** je provzdušňovač za pracovní vozík Cushman (pohon hydraulicky od vozíku). Díky možnosti výměny různých druhů nožů má široké spektrum využití, pro které si jej pořídili např. v Beřovicích, zájem o něj proje-

vilo nové hřiště v Kynžvartu. Záběr 1,2 m, nastavitelná hloubka záběru do 12,7 cm. Počet děr 96 na m², jejich rozteč 15,2 x 19,7 cm.

- **RINK S 510** je profesionálně ručně vedený vertikutátor, 48 kg vážící, s benzínovým motorem Honda 5,5 hp, vhodný pro vertikální prořez drnu, provzdušnění a odstranění plsti na menších plochách – greenech, ale i na zahradách. Nabízí též možnost skarifikace do větší hloubky. Záběr 50 cm, pracovní hloubka až 40 mm. Sada 15 nožů (možno až 30 kusů) o tloušťce 1,2 mm.

- **MAREDO** je komplexní systém pro údržbu menších ploch trávníku, který se skládá z pohonné jednotky (benzínový motor Vanguard 6 hp) a velkého množství nástavců, jež k ní mohou být připojeny díky tříbodovém závěsu. Výměna jednotlivých kazet je otázkou

Prutové brány VERTI-RAKE

přibližně 2 minut, k jejich upínání je třeba pouze jediného klíče. Novinkou je vertikutační kazeta pro připojení za traktor.

- **VERTI - RAKE** jsou prutové brány, které by jako univerzální příslušenství nemělo chybět při údržbě každého sportovního povrchu (fervejí). Využitelné je pro péči o přírodní i umělý trávník. Brány rozrušují plst' a zároveň lehce provzdušňují. K použití je lze doporučit i před osevem. Šířka záběru je nejmenší u Pro 150 (1500 mm) a největší u Pro 600 H (6000 mm). Požadavky na traktor se pohybují v rozmezí od 8 do 40 hp, počet hrotů od 114 do 456.

Provzdušňovač Quick aerator za pracovní vozík Cushman má díky možnosti výměny různých druhů nožů široké spektrum využití.

